

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	1728 Українська мова та література. Світова література
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1728
Назва ОП	Українська мова та література. Світова література
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кондратенко Наталія Василівна, Мандич Тамара Михайлівна, Кричун Людмила Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.10.2023 р. – 27.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://surl.li/mpmzm>

Програма візиту експертної групи <http://surl.li/mpmzu>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Українська мова та література. Світова література» у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (далі – ВНУ ім. Лесі Українки) є однією з ключових, що, з одного боку, репрезентує сучасну філологічну освіту в Україні, а з іншого, має чітко визначені нормативними інституційними документами вектори європеїзації. ОП корелює зі стратегією й місією ЗВО, конкретизуючи їх у філологічному напрямку й акцентуючи підготовку здобувачів на регіональному контексті, зокрема через дослідження «волинського тексту», вивчення напрацювань у царині діалектологічного й фольклорного матеріалу Волині, студювання творчості родини Косачів-Драгоманових, що робить ОП унікальною. Проектування ОП й визначення її цілей базуються на активній і систематичній співпраці з різними групами стейкхолдерів й ураховує Стандарт зі спеціальності 035, галузевий та регіональний контексти, вимоги сучасного ринку праці й позиції аналогічних вітчизняних та суміжних міжнародних ОП. Розробниками ОП доповнено й розширено перелік компетентностей, які аргументують додатковий компонент Програми – світову літературу. У ЗВО реально працює вектор формування індивідуальної освітньої траєкторії ЗО, який не лише задекларований у Каталозі ВД, а й уможливлений для ЗО через електронну систему вибору, однаково кількість кредитів і передбаченість місця ВД в розкладі. У ЗВО унормована й реально діє система неформальної та інформальної освіти, що сприяє всебічній реалізації професійних запитів ЗО. Розроблений механізм зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, і реалізовані кейси уможливають високу продуктивність досягнення ПРН. На ОП панує студентоцентризований підхід – від моментів рекрутації й профорієнтації до випуску фахівців. Навчання й викладання за ОП сучасне й базується на найновіших досягненнях філологічної й педагогічної наук, праця викладачів і здобутках НПП під час підвищення кваліфікації, стажувань та академічної мобільності. Контрольні заходи, оцінювання ЗО прозорі й не викликають уточнень, а політика академічної доброчесності є наскрізною й беззаперечною для всіх учасників освітнього процесу. ЕГ була вражена викладацькою активністю у підвищенні професійних навичок, у висвітленні результатів наукових напрацювань не тільки для української філологічної спільноти, а й для світового освітнього середовища. Взірцевою практикою є здобуття більшістю НПП навичок комунікації іноземними мовами та застосування цих навичок в інтернаціоналізації освітнього процесу. Європейськість університету простежується і в його МТБ, у сповідванні політики рівного права на здобуття освіти для всіх категорій ЗО. Система ВЗЯ ОП дієва й організована і проявляється в різних аспектах, як-от: у контролі за оновленням ОП, у проведенні анкетувань усіх зацікавлених сторін, в організації Школи гарантів тощо. Усі документи, необхідні для функціонування ОП, повною мірою представлені на сайті ЗВО. Тож рівень відповідності за Критеріями 6 і 9 ЕГ визначила як «А», а за всіма іншими – «В».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП наповнена широкими регіональними науковими напрацюваннями. Зміст ОП охоплює лінгвістичний, літературознавчий і методично-педагогічний компоненти та розширений фаховими компетентностями (ФК 9–15), що скеровані на посилення регіонального контексту, вивчення зарубіжної літератури, академічну доброчесність та практичну педагогічну діяльність. Електронна система вибору ІОТ робить його об'єктивним, пропонуючи для ЗО широкий спектр ОК, які мають однаково кількість кредитів, щорічно оновлюються й розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. ЗВО демонструє рух до дуальної форми освіти, зараховуючи практичну підготовку з окремих ОК у межах ОП та максимально сприяючи співпраці із зовнішніми стейкхолдерами. Залучення до освітнього процесу провідних українських та зарубіжних учених-філологів розширює професійні візії здобувачів, дає змогу їм зрозуміти систему європейської освіти, доторкнутися до світових цінностей філологічної науки. Розвиток наукових філологічних шкіл (граматичної, діалектологічної, лінгвостилістичної) здійснюється в тісному взаємозв'язку з українськими академічними установами та іншими ЗВО. Викладачі, які забезпечують ОП, є фахівцями найвищого рівня, що підтверджено їхньою педагогічною та науковою активністю й упровадженням результатів стажувань, обміну досвідом й імплементацією наукових досліджень в освітній процес. НПП очолюють наукові школи, беруть участь у роботі спеціалізованих учених рад, активно виступають з доповідями на наукових конференціях, мають високі показники друку в наукометричних виданнях. Професійні здобутки викладачів оцінені в ЗВО через фактичну реалізацію процедур стимулювання розвитку викладацької майстерності (матеріальні та моральні заохочення). МТБ вражає своїми надбаннями, з-поміж яких доступні ЗО унікальні видання, створені освітянами-філологами ЗВО, матеріали музею Лесі Українки, університетського репозитарію, обладнані аудиторії та зони відпочинку, зовнішній вигляд академічного ЗВО тощо. Наявні умови є комфортними для організації освітнього процесу, наукової діяльності та позанавчальних активностей. Бібліотечні фонди, книжкові колекції, унікальні видання та сформовані картотеки разом із розвинутою системою дистанційного навчання створюють підґрунтя для якісної підготовки філологів. Школа гаранта, періодичні опитування всіх учасників освітнього процесу та детальний аналіз результатів анкетувань, проведення круглих столів щодо якості філологічної освіти та вдосконалення ОП, урахування конкретних пропозицій стейкхолдерів, спільні заходи з випускниками та роботодавцями свідчать про системну й багатовекторну роботу, спрямовану на вдосконалення ОП, її відповідність інтересам ЗО, вимогам часу та ринку праці. Нормативно-правова база, актуальні відомості щодо навчання на ОП є відкритими та прозорими. Змістовно наповнений і зручний у користуванні офіційний сайт ЗВО забезпечує безперешкодний доступ до інформації, необхідної всім учасникам освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Розробники ОП не врахували одну з вимог до укладання освітніх програм щодо кореляції ПРН із компетентностями. Рекомендуємо до травня 2023-2024 навчального року усунути цю технічну неточність і визначити перелік ПРН, які б корелювали із ФК 9-15. Формування ІОТ для здобувачів 1-го року навчання на ОП не враховує можливість

«перехресного» вступу, оскільки на ознайомлення та вибір ВК дається тиждень. Рекомендуємо збільшити тривалість процедури вибору ВК для ЗО, які не здобули попередній освітній рівень у ВНУ імені Лесі Українки до 15-20 днів, і внести відповідні зміни до Положення з наступного навчального року. Здобувачі ОП не залучені до академічної мобільності. Рекомендуємо з наступного навчального року розширити можливості академічної мобільності для здобувачів, зокрема в аспекті інтернаціоналізації. Апробація кваліфікаційної роботи на ОП не є обов'язковою, тому участь у конференціях і публікації – тільки факультативний чинник підготовки до захисту. Рекомендуємо посилити інформування студентів щодо можливостей наукових публікацій та участі в наукових конференціях з доповідями як невід'ємної частини здобуття освіти на другому (магістерському) рівні. Здобувачі продемонстрували необізнаність з процедурами оскарження результатів оцінювання та вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО. Рекомендуємо упродовж навчального року провести заходи з інформування ЗО з цими процедурами. Рекомендуємо з наступного навчального року активніше залучати здобувачів до заходів за участі фахівців-практиків, зокрема представників роботодавців.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма має чітко й доступно сформульовані цілі, які корелюють зі Стратегією розвитку ВНУ імені Лесі Українки на 2020–2024 рр. (<http://surl.li/zdan>) та Програмою реалізації Стратегії розвитку Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/bevvt>). Зокрема, цілі ОП відповідають місії Волинського національного університету імені Лесі Українки, що мислиться як «спільнота, яка формує високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства». Перегук між місією ЗВО та метою ОП знаходимо в конкретизації філологічних векторів підготовки висококваліфікованих фахівців у контексті популяризації та брендингу Волинського регіону, що, безперечно, репрезентує одну зі стратегічних ліній університету. На зустрічі з керівництвом ЗВО ЕГ переконалася, що ОП посідає чільне місце в системі гуманітарної освіти в регіоні й базується на глибоких традиціях філологічної школи від Луцького учительського інституту до сучасного закладу вищої освіти з європейським напрямом діяльності, про що зазначав проректор із навчальної роботи та рекрутації Ю. Громик. Попри наявність на факультеті філології та журналістики суміжної програми (014 Середня освіта), ця ОП має свою чітку орієнтацію й спрямована на «формування конкурентоспроможних професіоналів у галузі філології, філологів-дослідників та викладачів філологічних дисциплін, здатних застосовувати у практичній діяльності отримані фундаментальні й спеціалізовані концептуальні знання». Програма, на думку ЕГ, є унікальною, оскільки кожен її компонент більшою чи меншою мірою містить регіональний контекст: чи то «волинський текст», чи наукові напрацювання дослідників творчості Лесі Українки, чи фольклорні й діалектологічні розвідки, зроблені впродовж 80-річної історії закладу. Тож, цілі програми є чіткими, а також такими, що конкретизують стратегічні лінії діяльності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП та її ПРН є напрацюваннями не лише проектної групи, а й стейкхолдерів, які в різні способи долучалися до створення, обговорення й удосконалення ОП. Так, рецензії провідних фахівців у галузі філології, зокрема М. Жулинського (<http://surl.li/muvgh>), І. Завальнюк (<http://surl.li/muvgh>), Н. Совтис (<http://surl.li/muvhc>), Г. Сюті (<http://surl.li/muvhk>), А. Швець (<http://surl.li/muvhz>), вітчизняних установ і ЗВО та С. Романюк (<http://surl.li/muvid>), представниці Варшавського університету, а також виступи на відкритій зустрічі переконали ЕГ у живій зацікавленості освітянської спільноти змістом ОП, її метою й ПРН. Усі респонденти підтвердили свою безпосередню участь у формуванні компетентностей і ПРН цієї ОП. Так, гарантом Програми було аргументовано доповнення ОП компетентностями 9-12; 13-13 та 15, які репрезентують науково-дослідницьку, педагогічну та методичну компоненти програми (це рекомендації рецензентів). Роботодавці також висловили свою зацікавленість в оновленні ОП та безпосередню участь у цьому процесі. Наприклад, М. Савельєв, директор Володимирського педагогічного фахового коледжу імені Агата Ангела Кримського, на зустрічі з фокус-групою роботодавців відзначав давні професійні зв'язки з університетом і високі фахові якості випускників програми. Т. Литвиненко, директор Волинського регіонального центру підвищення кваліфікації, повідомила про систематичні засідання круглих столів, присвячені обговоренню

ОП, а також про зацікавленість у практико орієнтованому навчанні ЗО (в ОП врахували її пропозицію). О Вожатко, директор Волинського краєзнавчого музею, наголосила на своїй пропозиції щодо розширення в ЗО компетентностей працювати з проектами. Роботодавці акцентували увагу ЕГ також і на своїй участі в опитуваннях (<http://surl.li/muvpb>), які проводяться в університеті (результати - тут). Окрім цього, на сайті ЗВО є зведена таблиця (<http://surl.li/jyuqu>), у якій представлено пропозиції та рекомендації різних груп стейкхолдерів, що були висловлені в процесі публічного обговорення проекту ОП 2023 року. До обговорення й удосконалення ОП долучаються також і ЗО. Так, на зустрічі з цими стейкхолдерами ЕГ переконалася в їхній активній позиції: пропонували розширити роботу над проектами, збільшити методичну компоненту ОП, розповіли про можливість змінити форму проведення практичного заняття (наприклад, у форматі гри «П'ять капелюхів»). ЗО повідомили також про зустрічі з гарантом ОП щодо якості викладання на ОП, про участь в опитуваннях (<http://surl.li/muvkh>) стосовно Програми (результати - тут). Не менше залучені до оновлення ОП й випускники програми. На зустрічі з ЕГ вони поінформували про свою участь у міжкафедральних засіданнях і круглих столах (Л. Тиха, І. Дружук, Р. Шумський, І. Шумська). О. Ляснюк повідомила про участь в анкетуванні (анкета - результати обговорення опитування - тут). Отже, цілі та ПРН ОП є предметом обговорення й удосконалення всіх зацікавлених груп.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та її ПРН визначаються з урахуванням розвитку філологічної галузі у сфері української мови і літератури та зарубіжної літератури. Це виявляється насамперед у постійному оновленні змісту ОК, що викладаються на ОП, списків рекомендованої літератури, пропозиціями для опрацювання публікацій викладачів тощо. Як зазначили НПП, які забезпечують цю ОП, після кожного стажування до РНП дисципліни вносяться відповідні корективи. Наприклад, С. Локайчук після стажування втілила при викладанні ОК прийом сторітелінгу й методичку проєктних технологій. Н. Костусяк, стажуючись у Кембриджському університеті, опанувала нові навички керівництва науковою роботою ЗО, що базуються на довірі, й активно пропагує такі підходи на ОП. Т. Тарасюк доповнила свій навчальний курс темами з академічної доброчесності. Ці та інші кроки, на думку ЕГ, свідчать про тісний зв'язок ОП зі спеціальністю та галузевим контекстом. Програма, наскрізним вектором якої є «волинський текст», дослідження творчості Лесі Українки, діалектологічного та фольклорного матеріалу Волині, безперечно, враховує регіональний мовно-літературний контекст, а географічне розташування університету ще доповнює ОП світовими здобутками найближчого європейського сусіда – Республіки Польщі. Позитивною стороною ОП, на думку ЕГ, є широкий спектр вибіркових ОК, які розширюють зміст підготовки ЗО, оскільки у цих ВД представлено маловідомий регіональний лінгво-літературний контент, який може доповнити фахову підготовку магістранта будь-якої ОП. Зв'язок ОП із ринком праці репрезентовано в назві ОП (додатково – світова література), у потребах готувати фахівців для роботи з державними службовцями (було повідомлено на зустрічі з роботодавцями), у створеному стартапі «80 історій успіху» (<http://surl.li/bkylo>), у ярмарках професій і зустрічах ЗО з роботодавцями, наприклад, під час Ярмарків професій чи на кваліфікаційних іспитах (повідомили роботодавці) тощо. Позиціонуючи ОП як окрему компоненту вітчизняної та світової філологічної освіти, розробники програми опрацювали досвід аналогічних ОП й утілили його в університеті. Наприклад, було вивчено ОП за таким самим профілем у Рівненському державному гуманітарному університеті й уведено ОК 9 Українська мова в контексті новітніх наукових парадигм (повідомила на зустрічі з роботодавцями Н. Совтис). Наслідком наукових контактів зі С. Романюк (Варшавський університет) є те, що ОП набула виразної регіональності. Тож, підтверджуємо, що цілі й ПРН ОП сформовані з урахуванням спеціальності, галузевого та регіонального контекстів, сучасного ринку праці й традицій вітчизняної та європейської філологічної освіти.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП повністю вибудована на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня, затвердженого Наказом МОН України № 871 від 20 червня 2019 року. Зокрема, у програмі представлено й реалізовано всі ПРН, визначені стандартом ВО. Розробники ОП врахували всі представлені в стандарті компетентності, доповнивши їх додатково ФК 9-12 (орієнтовані на науково-дослідницький аспект підготовки фахівців), ФК 13-14 (спрямовані на педагогічний аспект) та ФК 15 (акцентована на розвиток здатності інтегрувати фахові знання), про що повідомив гарант програми на зустрічі з ЕГ у фокус-групі НПП. Проаналізувавши силябуси всіх обов'язкових компонентів ОП, ЕГ дійшла висновку, що ОК як мовного, так і літературних блоків дозволяють повною мірою реалізувати всі заявлені в програмі програмні результати навчання, а асистентська та переддипломна практики й захист кваліфікаційної роботи – перевірити рівень сформованості компетентностей та ПРН. На думку ЕГ, доповнені в ОП компетентності варто було б скоригувати з ПРН, які на їхній основі будуть формуватися. Тому при подальшому оновленні ОП рекомендуємо робочій групі розробити ПРН для визначення кола навчальних результатів відповідно до введених компетентностей (ФК 9-15).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною ОП «Українська мова та література. Світова література» є унікальність її наповнення регіональними дослідницькими напрацюваннями у сфері «волинського тексту», науковими розвідками, пов'язаними з родиною Косачів-Драгоманових, та діалектологічними й фольклорними надбаннями. Маючи чіткий євроінтеграційний вектор, програма може бути одним із національних освітніх маркерів не лише для Люблінського трикутника, а й для філологічного освітнього простору всієї Європи. Позитивною практикою ОП вважаємо системну й систематичну залученість усіх зацікавлених сторін до її не лише розробки, а й функціонування. Повна відповідність ОП Державному стандарту ВО за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня ВО робить її прозорою та зрозумілою для всіх учасників освітнього процесу в межах України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін в ОП не виявлено, однак, доповнюючи програму фаховими компетентностями, розробники не врахували одну з вимог до укладання освітніх програм, регламентовану Методичним рекомендаціям щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ МОН України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу МОН України від «21» грудня 2017 № 1648)), яка стосується кореляції ПРН із компетентностями (с. 17 зазначеного документа). Рекомендуємо до травня 2024 року усунути цю технічну неточність і визначити перелік ПРН, які б корелювали із ФК 9-15.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП повністю відповідає вимогам підкритерію 1.1 – має чітко сформульовані цілі, які корелюють з місією та стратегією Волинського національного університету імені Лесі Українки; підкритерію 1.2 – її мета й ПРН сформовані відповідно до вимог і потреб здобувачів, роботодавців, випускників та інших представників освітянської спільноти; підкритерію 1.3 – ОП урахує спеціальність, галузевий та регіональний контексти, вона є компонентою загальнодержавної філологічної освіти, адже орієнтується на кращі зразки подібних ОП в Україні та в Європі. Попри практично повну відповідність ОП підкритерію 1.4, є незначний технічний недогляд у тому, що доповнені фахові компетентності програми не знайшли свій відбиток у відповідних ПРН. Зазначене зауваження може бути усунене в найкоротші терміни. Тому ЕГ встановила відповідність ОП за критерієм на рівні «В».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Українська мова та література. Світова література» 2023 р. становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту для освітніх програм, та охоплює 66 кредитів обов'язкових ОК і 24 кредити вибіркових ОК (26,7 % від загальної кількості кредитів). Порівняно зі Стандартом розширено перелік фахових компетентностей (ФК 9–15) без змін переліку ПРН, проте з коригуванням їхнього змісту, зокрема з урахуванням регіонального контексту (ПРН 17). Вибірковість реалізується за принципом вибору із загальноуніверситетського каталогу ОК. Обсяг ОП та окремих обов'язкових і вибіркових ОК відповідає чинним вимогам законодавства щодо навчального навантаження другого рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія, ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та обсягу кредитів ЄКТС, зазначених у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського рівня) вищої освіти (наказ МОН України № 871 від 20.06.2019 р.).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП загалом має чітку структуру, ОК становлять логічну взаємопов'язану систему, яка сукупно формує компетентності, потрібні для розв'язання складних спеціалізованих завдань у галузі філології. Обов'язкові компоненти представлені циклом загальної підготовки (10 кредитів ЄКТС) і циклом професійної підготовки (56 кредитів ЄКТС), до другої групи також належать практична підготовка і виконання кваліфікаційної роботи. Цикл загальної підготовки представлений ОЗ 1 – ОЗ 3. Ці ОК щодо змісту та обсягу згідно з Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/kxxbd>) є уніфікованим у ЗВО. Цикл професійної підготовки демонструє поєднання лінгвістичних ОП (2, 4, 8, 9) і літературознавчих ОП (1, 3, 5, 7) з уведенням до дисциплін філологічної підготовки методичного компоненту. Літературознавчі ОК охоплюють підготовку з української та зарубіжної літератур, що зумовлює збільшення кредитів ЄКТС на літературознавчі дисципліни. Педагогічне скерування має ОП 6, що поєднано з ОП 10 практичної підготовки – асистентською практикою. Вибіркові компоненти становлять 24 кредити і представлені в каталозі на сайті ЗВО у формі силабусів (<http://surl.li/gkdmc>). Загалом репрезентовано шість ВК, кожний з яких має обсяг 4 кредити ЄКТС. Це уможливує вибір здобувачами ВК без проблем зарахування різної кількості кредитів. Також до структурно-логічної схеми входить практична підготовка і підготовка та захист кваліфікаційної роботи.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП зорієнтований на предметну галузь спеціальності 035 Філологія. Зокрема простежуємо кореляцію освітніх компонентів з визначеними в Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України №871 від 20.06.2019 р.) об'єктами вивчення та професійної діяльності магістра філології. ОП «Українська мова та література. Світова література» відповідає спеціалізації 035.01 Українська мова та література. Додано компонент змісту освіти, пов'язаний з опануванням світової (зарубіжної літератури). Вибір назви «світова література» відповідає запитам працевлаштування здобувачів, оскільки в закладах середньої освіти впроваджено саме світову, а не зарубіжну літературу. Мовознавче скерування ОП зроблено на вивчення загальних теоретичних питань української лінгвістики в контексті світових тенденцій. Дисципліни педагогічно-методичного напрямку, що забезпечують ПРН викладацького змісту, представлені ОЗ 1, ОЗ 2, ОП 6, ОП 10 (частково ОП 9). ПРН, що реалізує володіння іноземною мовою, забезпечено ОЗ 3. РНП дисциплін засвідчують вагоме підґрунтя бібліографічного характеру, як-от: праці провідних фахівців, які працюють на ОП, – Н.Костусяк, О. Межова, С. Романова та ін. Освітні компоненти ОП забезпечують набуття здобувачами здатності навчання й дослідження української мови та літератури, світової літератури, ознайомлення із системою базових лінгвістичних і літературознавчих категорій, теорій і концепцій, опанування психолого-педагогічного блоку дисциплін. Отже, можемо стверджувати про відповідність змісту ОП предметній галузі спеціальності 035 Філологія, зокрема спеціалізації 035.01 Українська мова та література.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування студентами індивідуальної освітньої траєкторії передусім регулюється Положенням про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtnlz>). Здобувачі можуть обирати ВК як у межах філологічних ОП, так і загалом за Каталогом ОП та ВК (<http://surl.li/bfolo>), що було підтверджено під час зустрічей з ЕГ. Система обрання та навчання в ЗВО за ВК (кожний з однаковим обсягом 4 кредити ЄКТС), а також створення розкладу занять у такий спосіб, щоб не відбувалося одночасного дублювання ВК, забезпечує реальний повноцінний вибір індивідуальної траєкторії. Результати неформальної освіти, згідно з Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtxno>), на ОП зараховують окремі теми і кредити в межах ОК. Так, навчання з корпусної лінгвістики за Програмою Єнського університету (Німеччина) було зараховано здобувачці 2 року в межах ОП 9. Згідно з Положенням інформування здобувачів освіти про освітні компоненти, запропоновані для вибору, має відбуватися для другого (магістерського) рівня впродовж березня–квітня останнього навчального року на бакалавраті та першого тижня після зарахування. Для здобувачів, які отримали диплом бакалавра за іншими ОП або в інших ЗВО, період інформування та вибору становить один тиждень (такі здобувачі навчаються на ОП). Процедура вибору й реєстрації на ВК покроково описана на сайті ЗВО (<http://surl.li/kuqyk>) і здійснюється в системі «ПС-Журнал успішності-Web». Вибір реалізується на підставі електронного голосування та наявності 7 студентів, охочих вивчати відповідний ВК. Усі здобувачі ОП підтвердили створення умов для вільного вибору й навчання у сформованих групах з різних ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка ЗО регламентована Положенням про проведення практики здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/lczjf>). До обов'язкових ОК належать дисципліни практичної підготовки здобувачів: ОП 10

«Асистентська практика» (6 кредитів ЄКТС) і ОП 11 «Переддипломна практика з написанням кваліфікаційної роботи» (3 кредити ЄКТС). Згідно з Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/kxxbd>), практична підготовка становить не менше як 10 % від загальної кількості кредитів навчального плану. Під час роботи ЕГ здобувачі 2 року навчання схарактеризували специфіку проходження асистентської практики у ВНУ імені Лесі Українки та Луцькому педагогічному коледжі. Практика передбачала відвідування та проведення навчальних занять з української мови, літератури та світової літератури. Керівники практики здійснюють контроль та оцінювання виконання програми практики згідно з Положенням, проте здобувачі під час спілкування з ЕГ не виявили обізнаності із процедурою захисту та критеріями оцінювання асистентської практики. Натомість зазначили, що для зарахування достатньо здати до деканату відповідну документацію. ОП 11 «Переддипломна практика з написанням кваліфікаційної роботи» передбачає узагальнення й самоаналіз результатів переддипломної практики, підготовку звітної документації на основі індивідуального плану роботи й попередньо заповненого щоденника практики, попередній захист магістерської роботи на кафедрі, презентацію і захист результатів практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У ЗВО набуття здобувачами соціальних навичок здійснюється під час аудиторних занять, практичної підготовки, проведення власних досліджень, гостьових лекцій, наукових конференцій. Аналіз ОП і зустрічі з викладачами, випускниками та здобувачами виявили, що формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти, які відповідають заявленій меті та завданням, передбачено загальним змістовим наповненням нормативних ОК. Підготовка здобувачів здійснюється під час вивчення окремих ОК з метою набуття важливих соціальних навичок майбутніх викладачів української мови та літератури, світової літератури, а саме ОП 1, 3, 4, 6, 10. Високий рівень комунікативної активності засвідчив успішність набуття соціальних навичок здобувачами та випускниками ОП. Представники студентського самоврядування продемонстрували під час зустрічей з ЕГ не лише комунікативні вміння, а й засвідчили конкретні результати соціальної взаємодії в колективі, наслідком чого стало уникнення та подолання конфліктних ситуацій. Соціальна активність здобувачів виявляється в участі в суспільних проєктах і волонтерській діяльності, про що свідчить виокремлення таких напрямів роботи студентської ради, як інформаційна та волонтерська діяльність. Зовнішні стейкхолдери під час зустрічей з ЕГ зазначили важливість формування Soft Skills для майбутніх викладачів-філологів.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт з 035 Філологія відсутній, в ОП враховано Національний класифікатор України: Класифікатор професій (ДК 003:2010, зі Зміною № 10 від 25.10.2021), згідно з яким і визначено професійну кваліфікацію «Філолог. Викладач української мови, української та зарубіжної літератури закладу вищої освіти». Зміст ОП скерований саме на здобуття лінгвістичних, літературознавчих і педагогічних професійних компетентностей. ОП визначає перелік майбутніх професій випускників, серед яких: 23 Професіонали в галузі освіти та навчання 2310 Викладачі закладів вищої освіти 2444 Професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів 2444.1 Наукові співробітники (філологія, лінгвістика, переклади) 2444.2 Філологи, лінгвісти, перекладачі та усні перекладачі 2451 Професіонали в галузі літератури 2451.1 Літературознавці 2451.2 Редактори. Серед визначених професій меншою мірою забезпечено останню – редакторів, проте практичні результати навчання української мови відповідають професійним компетентностям.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Організація навчання за ОП відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtnuf>). Аналіз ОП, НП та силабусів навчальних дисциплін засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів загалом дозволяє досягти цілей. Середня кількість аудиторних занять упродовж навчального тижня коливається від 17 до 18 год. Загальне навантаження здобувачів: аудиторна робота – 730 год, консультації – 178 год, самостійна робота – 1792 год. НП охоплює три семестри: 1-й семестр – 18 тижнів, 2-й семестр – 12 тижнів, 3-й семестр – 11 тижнів. Обсяг ОК (чи його частини, що вивчається протягом семестру) – від 3 (ОК 2, 3, 4, 8, 9, 12) до 5,5 кредитів ЄКТС (ОК 10). Усі ОК сукупно дорівнюють 24 кредитам ЄКТС. Самостійна робота в середньому становить 1/3 від загального обсягу годин. Аудиторні години розподілені між лекційними й практичними заняттями за потребами викладання й змісту дисципліни. Усі ОК містять від 3 до 9 кредитів ЄКТС. У результаті спілкування з НПП та здобувачами було з'ясовано, що обсяг ОП та окремих ОК є реалістичним і дозволяє досягти ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою ОП не передбачає. У ЗВО затверджено Положення про підготовку здобувачів освіти у ВНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (<http://surl.li/mrgnl>). На підставі договору про здобуття вищої освіти з використанням елементів дуальної форми навчання (№ 68У та № 69У від 01.02.2023 р.) з Волинським обласним редакційно-видавничим підприємством «Надстир'я» дві здобувачки ОП другого року навчання реалізували підготовку з ОК 4 Фахова українська мова та академічна риторика з використанням практичних компонентів, які можуть бути представлені як дуальна форма навчання. Підготовка здійснювалася на підставі затвердженої програми (<http://surl.li/mtumv>). Результатом цього стало зарахування окремих тем у межах поточного контролю ОК 4, що було зазначено здобувачами під час зустрічі з ЕГ й відображено в протоколі (<http://surl.li/mtulm>) валідування результатів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони 1. Зміст ОП «Українська мова та література. Світова література» має чітку структуру: охоплює лінгвістичний, літературознавчий і методично-педагогічний компоненти, які у взаємозв'язку забезпечують реалізацію спеціалізованих завдань у галузі української філології. Освітні компоненти ОП скеровані на досягнення комплексу ПРН, визначеного Стандартом, з актуалізацією підготовки з навчання та методики викладання світової літератури, що затребувано на ринку праці. 2. Зміст ОП розширений за рахунок збільшення порівняно зі Стандартом переліку фахових компетентностей (ФК 9–15), що спрямовані на посилення регіонального контексту, вивчення зарубіжної літератури, академічну доброчесність та практичну педагогічну діяльність. 3. ІОТ має фактичну реалізацію через вибір дисциплін загальної і професійної підготовки серед щорічно оновлюваного каталогу на сайті ЗВО. Єдиний підхід у ЗВО до кількості кредитів ЄКТС на ВК та створення розкладу занять без дублювання часу проведення занять з ВК уможливує реальне формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів. Вибір здійснюється через систему «ПС-Журнал успішності-Web», що передбачає гнучкість та об'єктивність підходу до формування груп з вивчення ВК. 4. Наявність чинного договору про здобуття вищої освіти з частковим використанням дуальної форми навчання з Волинським обласним редакційно-видавничим підприємством «Надстир'я» має конкретні приклади практичної реалізації на ОП. Позитивні практики 1. У ЗВО формується розклад навчальних занять за таким принципом, щоб вибіркові дисципліни (кожний ВК становить 4 кредити ЄКТС) не перетиналися. Така практика є загальноуніверситетською і забезпечує безперешкодну фактичну реалізацію принципу вибірковості, оскільки не потребує підлаштування здобувачів під розклад інших ОП. 2. В ОП актуалізовано набуття фахових компетентностей із зарубіжної (світової) літератури, що забезпечено відповідними ОК та скеровано на розширення можливостей працевлаштування випускників. 3. ЗВО зараховує окремі практичні елементи ОК як здобуття дуальної та неформальної освіти здобувачам у межах ОП та максимально сприяє такій формі співпраці із зовнішніми стейкхолдерами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони 1. Здобувачам першого року навчання, які не здобували освіти на попередньому освітньому рівні у ВНУ імені Лесі Українки, надається один тиждень для визначення та вибору ВК. Для здобувачів, які були студентам бакалаврату ВНУ імені Лесі Українки, інформування та презентація ВК починається в останньому семестрі попереднього року навчання, що ставить здобувачів в неординарні умови. 2. Потребує удосконалення процедура реального захисту результатів асистентської практики за рахунок приведення її у відповідність з чинними документами ЗВО. Рекомендації: 1. Під час наступного перегляду ОП скоригувати перелік ПРН з розширеним змістом ОП через додавання фахових компетентностей із зарубіжної літератури та міждисциплінарності. 2. З наступного навчального року збільшити термін процедури вибору ВК для здобувачів, які не здобули попередній освітній рівень у ВНУ імені Лесі Українки до 15-20 днів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Взаємопов'язаність ОК цілком аргументована й зумовлена поставленими завданнями; на ОП послідовно реалізовано принцип взаємозв'язку ОК, практичної підготовки і державної атестації. Наукові здобутки НПП упроваджено в робочих програмах дисциплін, що ґрунтуються на новітніх науково-методологічних засадах і відповідають сучасним вимогам до освітньої діяльності. Оновлення ОП і силабусів здійснюється регулярно, що

корелює з чинними вимогами і працює на вдосконалення підготовки здобувачів за ОП. Підкритерії 2.1–2.4, 2.6–2.9. повною мірою відповідають вимогам. Підкритерій 2.5. відповідає вимогам частково, зокрема в частині звітності та оцінювання результатів практичної підготовки. Структура і зміст ОП «Українська мова та література. Світова література» відповідають вимогам законодавства та предметній галузі спеціальності 035 Філологія, в ОП представлена логічна система освітніх компонентів, які загалом дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, тому можемо зробити висновок про загальну відповідність ОП вимогам Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Проаналізувавши офіційний вебсайт Волинського національного університету імені Лесі Українки та поспілкувавшись із відповідальним секретарем приймальної комісії ЗВО, ЕГ установила, що правила прийому на навчання за освітньою програмою зрозумілі для потенційних абітурієнтів та їхніх батьків, оскільки містять усі необхідні й установлені чинним законодавством позиції. По-перше, на сайті є окрема сторінка, де розміщена інформація, актуальна для вступників (<http://surl.li/muvlo>), там само прикріплено віджети, за якими можна відстежити найважливіші повідомлення від МОН України та перейти на платформу Вступ-інфо. По-друге, на сайті оприлюднено Правила прийому (<http://surl.li/jdsvt>) з додатками. По-третє, у вільному доступі для абітурієнтів Програми вступних випробувань: ЄВІ з іноземної мови (<http://surl.li/jlsrt>), фахового вступного випробування (<http://surl.li/muvof>) та 309 тестових завдань з фаху (<http://surl.li/muvok>), що, безперечно, свідчить про системну роботу приймальної комісії, спрямовану на інформування потенційних абітурієнтів щодо вступу в поточному році. Тож, у цьому контексті ЕГ відзначає чіткість університетських правил прийому. По-четверте, Правила прийому передбачають рівні можливості вступу для всіх категорій абітурієнтів, базуються на чинних положеннях вступної кампанії в Україні й не містять ознак дискримінації. По-п'яте, попри наявність на програмі здобувача за перехресним вступом, умовами не обмежені його права, а натомість надано можливість самостійно підготуватися до вступу за оприлюдненою на сайті закладу програмою.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Як повідомив на зустрічі відповідальний секретар приймальної комісії, програму фахового вступного іспиту розробляє й подає відповідна кафедра факультету. У розробці програми бере участь і гарант, як і в обговоренні конкурсних пропозицій та критеріїв оцінювання робіт вступників. Відповідно до Правил прийому до ВНУ ім. Лесі Українки, абітурієнти, що претендують на вступ до магістратури, складають тест загальної навчальної компетентності ЄВІ; тест з іноземної мови ЄВІ; фаховий іспит і надають мотиваційний лист (додаток з Правил прийому - <http://surl.li/kzwud>). Урахування особливостей ОП при вступі здобувачів на неї, на думку ЕГ, відбувається на рівні змістового наповнення тестових завдань із дисциплін філологічного спрямування. Як свідчить Програма фахового іспиту, при вступі на ОП абітурієнти мають продемонструвати знання з основних розділів української літератури, української мови, з історії української літературної мови, стилістики, діалектології та вступу до мовознавства (<http://surl.li/muvof>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Волинському національному університеті імені Лесі Українки функціонує ряд положень, що регламентують визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, у тому числі й під час академічної мобільності. Це, зокрема, «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки» (<http://surl.li/muvph>), «Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки» (<http://surl.li/muvpk>), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки» (<http://surl.li/muvpq>), «Положенням про право переведення, поновлення, відрахування здобувачів освіти та надання їм академічної відпустки у ВНУ імені Лесі Українки» (<http://surl.li/leuce>). Усі вони розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. Здобувачі освіти на зустрічі з ЕГ підтвердили поінформованість щодо можливостей академічного обміну й зазначили, що їм про це на зустрічах розповідала декан факультету та гарант ОП. Попри поінформованість ЗО щодо права на академічну мобільність, на ОП в поточному навчальному році не було таких практик. Тож, ЕГ рекомендує гарантові та групі забезпечення ОП активізувати роботу зі здобувачами в контексті цього аспекту освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, оприєвлено в «Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки» (<http://surl.li/muvrph>). Опрацювавши зміст силабусів ОК, ЕГ переконалася, що викладачі всіх ОК (крім ОЗ 1) в політиках курсу передбачають можливість зарахування результатів навчання, здобутих під час неформальної/інформальної освіти. Окрім того, здобувачка другого року навчання повідомила про факт зарахування їй 3 чи 4-ох тем із ОК Сучасна українська література після опанування курсу в рамках Єнської мережі українознавчих досліджень. На зустрічі з НПП було зазначено про зарахування результатів інформальної освіти з ОК Історія та прикладні аспекти українського мовознавства ще одній здобувачці, а саме: ураховано три теми й виставлено за них передбачені РПНД бали. Викладачі повідомили також про зарахування теми про юридичну комунікацію ще одній здобувачці (ОК Українська мова у світовому контексті). Отже, можемо підтвердити наявність в університеті політики зарахування ЗО результатів неформальної чи інформальної освіти й послідовну підтримку цієї політики на ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильною стороною ОП в контексті цього критерію є, по-перше, чітка нормативна база, що регламентує вступ здобувачів на програму й спирається на здобуті бакалавром / опановані самостійно (за умов перехресного вступу) знання зі спеціальності 035 Філологія Українська мова і література. По-друге, упроваджена в ЗВО політика неформальної та інформальної освіти дає реальну змогу здобувачам задовольняти власні професійні амбіції.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін у контексті цього критерію не виявлено, проте попри наявні на сайті ЗВО нормативні положення, що регламентують права здобувачів на академічну мобільність, усе ж здобувачі вищої освіти не послуговуються таким правом, що дещо звужує вектор інтернаціоналізації Волинського національного університету імені Лесі Українки. ЕГ вважає це незначним недоліком і рекомендує впродовж поточного навчального року (протягом другого півріччя) активізувати роботу зі здобувачами першого курсу, спрямовану на роз'яснення їхнього права на академічну мобільність, організувавши, наприклад, круглий стіл чи дискусійний клуб або залучивши до такої діяльності представників студентського самоврядування.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на повну відповідність ОП підкритерієві 3.1 – у закладі наявні чіткі та зрозумілі правила прийому, які не містять дискримінаційних позицій та розміщені у вільному доступі; підкритерію 3.2 – правила прийому на навчання за ОП вибудовані на змістовій філологічній основі освітньої програми з усіма її пререквізитами; підкритерію 3.4 – ОП передбачає й реалізує права здобувачів на неформальну та інформальну освіту, заохочуючи їх до таких академічних кроків; а також майже повну відповідність ОП підкритерієві 3.3 (недолік: низька активність здобувачів у контексті академічної мобільності) та не виявивши зразкових практик за цим критерієм, ЕГ оцінює рівень відповідності ОП як «В».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На ОП навчання та викладання здійснюється відповідно до вимог студентоцентрованого підходу й принципів академічної свободи. Силабуси дозволяють простежити взаємозв'язок між теоретичним навчанням та практичною діяльністю, відображають узгодження очікуваних результатів навчання з ПРН, формами та методами навчання, що

регламентується Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtsyz>). Під час освітнього процесу за ОП використовуються як традиційні, так і інноваційні методи та підходи (лекція, практичне заняття, дискусія, тестування та інші). На зустрічах з ЕГ з'ясовано, що ЗО справді впливають на добір навчального матеріалу, тематику для індивідуальних та групових завдань. Здобувачі другого року навчання запропонували під час обговорення змін до ОП збільшити кількість кредитів на ОК методично-педагогічного циклу, що було впроваджено в освітній процес; зараховувати результати неформальної освіти, що також було здійснено на ОП. Здобувачі наголосили на позитивній практиці проведення відкритих лекцій науковцями з Рівненського державного університету (проф. Н. Солтис), Варшавського університету (проф. С. Романюк), НУ «Львівська політехніка» (проф. І. Фаріон). В умовах карантину та воєнного стану викладачами застосовуються різні платформи (Moodle, Zoom) як елементи дистанційних технологій в освіті й допоміжна форма взаємодії зі здобувачами. Основним інструментом дистанційних технологій в освітньому процесі ЗВО є Moodle, що було продемонстровано ЕГ. Усі платформи забезпечують реалізацію принципів академічної свободи, а їх використання прозоре й доступне. У ЗВО проводиться опитування ЗО щодо якості освіти (інформація була підтверджена під час зустрічі з цією фокус-групою). Анкети для здобувачів представлені на сторінці факультету на сайті ЗВО (<http://surl.li/ctkxx>). Результати опитування викладено у відкритому доступі – за попередні роки та 2023 рік (<http://surl.li/jamih>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час роботи з документацією, що завантажена в електронний кабінет НА, зустрічей із академічним персоналом і здобувачами вищої освіти з'ясовано, що інформація щодо мети вивчення ОК, очікуваних результатів навчання, форм оцінювання різних видів робіт, структури ОК (теми лекцій, семінарських занять, самостійної роботи), інформаційних ресурсів відображена в силабусах. Здобувач може ознайомитися із силабусами на сайті ЗВО (<http://surl.li/kuqyk>), інформування щодо ВК відбувається і під час освітнього процесу у формі презентацій змісту дисциплін. Критерії оцінювання повідомляються здобувачам у силабусах і на першому занятті з кожної дисципліни. У процесі спілкування зі здобувачами було підтверджено, що потрібну інформацію вони беруть на сайті університету та факультету, на платформах, які використовують викладачі під час навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У межах ОП відбувається імплементація наукового компоненту в освітній процес. Поєднанню навчання та дослідження сприяють ОЗ 3; ОП 1, 3, 4, 9. В усіх силабусах відображено здобутки науковців ВНУ імені Лесі Українки. Отримані компетенції у межах наукових стажувань (Варшавський університет, Познанський університет, Кембриджський університет) запроваджено в освітній процес за ОЗ 1, ОП 4, ОП 9. Здобувачі засвідчили, що беруть участь у наукових конференціях, конкурсах наукових робіт та мають друковані наукові праці. За Положенням про випускні кваліфікаційні роботи (проекти) (<http://surl.li/bfdsp>), не передбачено обов'язкову апробацію результатів дослідження, але наявність публікацій та доповідей на конференціях за наявності має бути представлена екзаменаційній комісії. У ЗВО за спеціальністю 035 Філологія функціонує аспірантура, що здійснює набір на третій освітній рівень. Випускники ОП успішно навчаються в аспірантурі й готуються до захистів дисертацій докторів філософії. На факультеті філології та журналістики виконується 7 наукових тем без державного фінансування, у роботі над якими беруть участь і здобувачі ОП. Наукові збірники категорії Б за літературознавчим і мовознавчим скеруванням («Волинь філологічна: текст і контекст», «Лінгвостилістичні студії») доступні для викладачів і здобувачів. Здобувачі ОП другого року навчання долучалися до участі в наукових конференціях «Лінгвостилістика XXI ст.: стан та перспективи», «Українська мова в сучасному науковому вимірі», «Реалізм як етап модернізації європейської культури на зламі XIX–XX століть».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі, які працюють на ОП, щорічно оновлюють зміст ОК, що відображено в силабусах. Там представлено комплекс актуальних проблем, урахувано регіональний контекст Волині та зазначено праці науковців ВНУ імені Лесі Українки. Списки рекомендованої літератури містять україномовні джерела й переважно новітню літературу. Урахування новітніх наукових напрямів засвідчує опертя під час викладання на сучасні праці українських і зарубіжних філологів (ОП 4, 6, 7, 8, 9) – представлено в списках рекомендованої літератури, які оновлено переважно з додаванням наукових праць останніх п'яти років видання. В окремих випадках у силабусах (ОП 1, ОП 3) подано покликання на електронні ресурси країни-агресора, зокрема праці, розміщені в електронних бібліотеках: (www.teneta.ru/rus/rj_ogl/htm; <http://www.twirpx.com/file/812922/>; http://teneta.rinet.ru/rus/rj_ogl.htm). Відомості про самооцінювання, спілкування з викладачами дозволили встановити, що НПП активно займаються науковими дослідженнями, беруть участь у науково-практичних конференціях різного рівня, публікують результати своїх напрацювань у фахових зарубіжних і вітчизняних виданнях, монографіях. Обмін науковим досвідом зазначали на відкритій зустрічі науковці та викладачі ЗВО і НАН України (проф. М. Навальна, проф. І. Завальнюк, проф. Н.

Совтис, Г. Сюта), які співпрацюють з викладачами ОП. Результати наукового стажування та наукового обміну представлено, зокрема, в ОЗ 1, ОП 6, 8, 9. Ця діяльність знаходить своє відображення в оновленні змісту ОК, застосуванні сучасних філологічних практик.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО здійснює послідовну політику щодо інтернаціоналізації, що врегульовано Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtu1b>). Укладено договори про співпрацю з низкою міжнародних партнерів – Варшавським університетом, Українською вільною академією наук у США, Центральною спілкою українців у Німеччині. Проводяться відкриті лекції українських викладачів у закордонних ЗВО та запрошуються іноземні вчені для онлайн-лекцій у ВНУ імені Лесі Українки. НПП активно публікуються в закордонних виданнях, зокрема індексованих у Scopus, за які передбачено преміювання (I квартал). Викладачі ОП брали участь у міжнародній мобільності (Кембриджський університет, Варшавський університет, Познанський університет, Люблінський університет). Проте здобувачі ОП через карантинні обмеження та повномасштабне вторгнення в Україну останнім часом не реалізували свої права на міжнародну мобільність.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною ОП є використання під час навчання й викладання різноманітних форм, що сприяють досягненню ПРН (проведення відкритих лекцій українськими й зарубіжними вченими та викладачами). Викладачі імплементують власні наукові здобутки в освітній процес (розширення змісту ОК на підставі результатів наукових стажувань викладачів і наукового обміну із закордонними ЗВО), що сприяє оновленню змісту ОП. НПП відкриті до комунікації зі здобувачами, ураховують їхнє бачення підходів до навчання (змінюють зміст ОК відповідно до результатів обговорення та опитувань ЗО). Позитивні практики: 1. Запрошення зарубіжних та українських лекторів для проведення відкритих занять, послуговуючись дистанційними технологіями. 2. Потужні наукові зв'язки з українськими науковими школами та запровадження результатів цієї взаємодії в освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Потребує посилення інтернаціоналізації діяльності за ОП. Рекомендуємо з наступного навчального року залучити до міжнародної мобільності здобувачів ОП. 2. Рекомендуємо посилити інформування студентів щодо здійснення наукових публікацій та участі в наукових конференціях з доповідями як невід'ємної частини здобуття освіти на другому (магістерському) рівні.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Досягненню ПРН сприяють традиційні та інноваційні форми й методи навчання, студентоцентрикований підхід, академічна свобода. Здобувачі вищої освіти своєчасно інформуються про зміст ОК, ПРН, критерії оцінювання. НПП поєднує навчання й наукову діяльність, проте здобувачі до наукових проєктів залучаються не завжди. Підкритерії 4.1–4.4 повною мірою відповідають вимогам. Підкритерій 4.5. відповідає вимогам частково, оскільки інтернаціоналізація здійснюється виключно через міжнародну мобільність викладачів. Усе це дозволяє підтвердити загальну відповідність Критерію 4. Загалом навчання та викладання за ОП відповідають визначеному критерію. Озвучені недоліки не є суттєвими й не перешкоджають досягненню заявлених цілей.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для

окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtsyz>), Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/kvyni>), Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtxpr>) визначає форми контрольних заходів, критерії оцінювання досягнень результатів навчання. ЗВО застосовує 100-бальну шкалу за європейською кредитно-трансферною системою – ECTS та національну шкалу. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) та лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Підсумкове оцінювання проводиться задля визначення результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах. Воно здійснюється у формі модульного контролю, семестрового заліку та екзамену, атестації. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ установила, що інформація про критерії оцінювання за різними формами контролю повідомляється викладачами на першому занятті, на сторінках електронних курсів на платформі Moodle та описані в силабусах. Інформація про графік навчального процесу, розклад, сесію, підсумкову атестацію розміщена в загальному доступі (<http://surl.li/ctkxx>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту ВО за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ МОН № 871 від 20.06.2019 р.), атестацією є захист кваліфікаційної роботи (підготовка і захист кваліфікаційної роботи – 3 кредити ЄКТС за ОП). Атестація випускників проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням освітньої кваліфікації Магістр філології зі спеціалізації «Українська мова та література. Світова література», професійної кваліфікації Філолог. Викладач української мови, української та зарубіжної літератури. Атестація здійснюється відкрито й публічно екзаменаційною комісією для встановлення відповідності засвоєних здобувачами рівня та обсягу знань й умінь вимогам Стандарту вищої освіти з цієї спеціальності. Порядок проведення атестації, створення й організація роботи екзаменаційних комісій визначені в Положенні про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtsyz>) і Положенні про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти (<http://surl.li/ejjak>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено низку внутрішніх документів, що регламентують правила проведення контрольних заходів, процедури врегулювання конфліктних ситуацій, оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження, а саме: Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtsyz>), Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/kvyni>), Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtxpr>) та реалізується відповідно до графіка освітнього процесу, що завчасно доводиться до відома здобувачів. Процедура, форми і критерії оцінювання з кожної навчальної дисципліни описані в силабусах. Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/nrtv>) і Положення про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/kmpty>) репрезентують шляхи і способи розв'язання конфліктних ситуацій. Для можливості оперативного врегулювання конфліктів на факультеті існує Скринька довіри, зокрема і в електронній формі (<http://surl.li/emukg>). Проте не всі здобувачі обізнані з процедурами оскарження результатів оцінювання й розв'язання конфліктних ситуацій. ЕГ з'ясовано, що конфліктних ситуацій за цією ОП не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності регулюються

Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtzla>), Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mtzsz>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/beuct>). На сторінці факультету філології та журналістики представлено інформацію про актуальні заходи щодо популяризації академічної доброчесності: Майстерня науковця-філолога «Бібліографічний опис джерел: друкований паспорт та електронна адреса» (<http://surl.li/mtzlp>) і «Апробація наукових робіт студентів – запорука академічної доброчесності» (<http://surl.li/mtzlk>). Перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів і наукових публікацій є безкоштовною та здійснюється через Наукову бібліотеку ЗВО на підставі Договору про надання послуг ТзОВ «ПЛАГІАТ» та Договору про співпрацю з ТзОВ «АНТИПЛАГІАТ». Приклади порушення академічної доброчесності за ОП не виявлені.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів у межах ОК ОП дозволяють перевірити досягнення результатів навчання; критерії оцінювання чіткі й зрозумілі. Інформація про правила проведення контрольних заходів доступна для здобувачів вищої освіти на всіх ресурсах: сайти ЗВО і факультету. Оскарження результатів контрольних заходів та їх повторне проходження регулюється внутрішніми нормативними документами ЗВО і є цілком зрозумілими.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У контексті Критерію 5 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: Не всі здобувачі обізнані з процедурами оскарження результатів оцінювання та вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО. Рекомендуємо упродовж навчального року провести заходи з інформування здобувачів із процедурами оскарження результатів оцінювання та вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Здійснення оцінювання контрольних заходів, інформування щодо процедур їхнього проведення відповідає чинним вимогам, а форма підсумкової атестації – вимогам стандарту вищої освіти. Здобувачі вищої освіти переважно обізнані з процедурою оскарження результатів навчання. Університет дотримується політики академічної доброчесності, що дозволяє підтвердити відповідність чинним вимогам до ЗВО. Підкритерії 5.1.–5.3. відповідають вимогам повною мірою, підкритерій 5.4. відповідає вимогам частково, зокрема в частині обізнаності здобувачів з правилами оскарження результатів оцінювання та вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО. ЕГ констатує загальну відповідність критерію 5. Виявлені недоліки не є суттєвими й не перешкоджають досягненню заявлених цілей.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Опрацювавши представлену у Відомостях про самооцінювання таблицю 2, ЕГ дійшла висновку, що академічна кваліфікація науково-педагогічних працівників, котрі забезпечують реалізацію ОП, повністю відповідає тим освітнім компонентам, які вони викладають, що дає змогу реалізувати повною мірою цілі та ПРН Програми. На Програмі працюють 13 штатних викладачів Волинського національного педагогічного університету імені Лесі Українки, із яких 5 докторів філологічних наук, професорів, що складає 38,5% і 8 осіб – кандидати наук, доценти (61,5%). Академічна кваліфікація всіх викладачів підтверджена їхніми документами про вищу освіту, дипломами кандидатів і докторів наук та атестатами доцентів і професорів, що відбито в таблиці 2 ВСО. Професійну кваліфікацію НПП підтверджують через публікації, у тому числі й в закордонних виданнях, зокрема тих, що внесені до наукометричних баз Scopus і WoS. Як свідчать дані таблиці 2, понад 60% викладачів мають публікації в Scopus та/або WoS. Зміст наукових розвідок, на думку ЕГ, корелює з ОК, які забезпечують НПП. Майже 70% викладачів мають сертифікати, які підтверджують володіння іноземною мовою (англійською та/або польською) на рівні В2. Зважаючи на рівень професійної кваліфікації викладачів, які забезпечують ОП, їхню публікаційну активність (50

публікацій у наукометричних базах), доповнену високим ступенем володіння іноземною мовою, ЕГ відзначає цей підкритерій як взірцевий.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів здійснюється на підставі Положення щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/ejhzz>), Положення про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/elgzl>). Оголошення про конкурс на вакантні посади оприлюднюються на сторінці відділу кадрів університету (<http://surl.li/aadea>). Процедури конкурсного відбору в університеті чіткі й послідовно виписані в зазначених вище положеннях, зокрема вони передбачають певну ієрархію, як-от: висновок трудового колективу кафедри – погодження конкурсної комісії ЗВО – рішення вченої ради факультету, а в разі наявності спірних питань – університету. Професори, завідувачі кафедр обираються (після рекомендації вченою радою факультету) на вченій раді університету. Як повідомила начальник відділу кадрів, при обранні на вакантні посади враховується рейтинг викладача, однією з позицій якого є оцінка НПП здобувачами, до того ж здобувачі як члени вчених рад факультету та університету беруть безпосередню участь у голосуванні при обранні на вакантні посади. Для підвищення рівня професіоналізму викладачів, що впливає на реалізацію цілей та ПРН Програми, в університеті оновлено контракти, де прописано види й очікувані результати професійної діяльності НПП залежно від конкретної посади.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На зустрічі з роботодавцями та на відкритій зустрічі було підтверджено факти залучення роботодавців до організації й реалізації освітнього процесу на Програмі. Зокрема директор Волинського регіонального центру підвищення кваліфікації Т. Литвиненко, яка є членом Ради роботодавців, повідомила про свою активну співпрацю з групою забезпечення ОП у контексті проекту «Освітня траєкторія успіху» (<http://surl.li/lahdg>). Також вона поінформувала й про інші форми залучення роботодавців до організації та проведення освітнього процесу. Це й гостьові лекції (про них також говорили здобувачі вищої освіти), і участь в міжкафедральних наукових семінарах, у засіданнях кафедр. Роботодавці, зокрема директор Володимирського фахового педагогічного коледжу, зазначив активну співпрацю ЗВО у контексті асистентської практики, акцентуючи увагу на високому рівні випускників ОП. Завідувач відділу кадрів запевнила ЕГ, що залучення роботодавців до викладання на програмі може бути як на умовах сумісництва, так і з погодинною оплатою праці.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Відповідно до Положення про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти (<http://surl.li/ejjak>), до реалізації освітнього процесу та визначення рівня кваліфікації випускника можуть залучатися як професіонали-практики, так і роботодавці. Зокрема в п.п. 2.2 зазначено: «Голова ЕК – це висококваліфікований фахівець зі спеціальності (освітньо-професійної програми) або науковець (доктор або кандидат наук), який не є працівником ВНУ імені Лесі Українки і/або має досвід практичної роботи за відповідним фахом», а п. 2.5 підтверджує політику ЗВО щодо залучення роботодавців до роботи в екзаменаційній комісії зі спеціальності: «Членами ЕК можуть бути представники роботодавців, провідні спеціалісти відповідних галузей економіки і культури, співробітники науково-дослідних інститутів, які працюють в Університеті на умовах сумісництва». Прикладом реалізації зазначених положень є робота в складі атестаційної комісії ОП завкафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського ДГУ Н. Совтис, що стало відомо зі слів цієї професорки на зустрічі з роботодавцями. У ЗВО розвинена система проведення гостьових лекцій, про що було зазначено і здобувачами, і НПП, і роботодавцями, і випускниками ОП. Зокрема, ЗО із захопленням відгукувалися про гостьову лекцію Ірини Фаріон, яка проходила в рамках святкування 30-річчя кафедри історії та культури української мови на факультеті філології та журналістики ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/lutxh>). Також ЗО відзначили цікаву гостьову лекцію С. Лупенко-Ковтун, голови циклової комісії викладачів-словесників Володимирського фахового педагогічного коледжу імені Агагангела Кримського, випускниці факультету філології та журналістики (<http://surl.li/iuzjy>). На сайті ЗВО представлено значну кількість відеофіксацій проведення гостьових лекцій (як офлайн, так і онлайн) з провідними українськими науковцями, як-то: зі С. Ермоленко (<http://surl.li/iuzhu>), А. Загнітком, М. Степаненком, Р. Христіаніною, М. Навальною та іншими відомими вченими (<http://surl.li/iuzfb>). Тож, ЕГ відзначає широкий діапазон роботи гаранта й групи забезпечення в контексті цього підкритерію й вважає таку практику взірцевою.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Нормативно-правова база Волинського національного університету імені Лесі Українки має ряд положень, які регламентують професійний розвиток викладачів: Положення про наукове стажування аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки у провідних закладах вищої освіти (<http://surl.li/muvum>), Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/bergu>). Питання підвищення кваліфікації НПП є об'єктом уваги як навчально-наукового інституту неперервної освіти (структурного підрозділу ЗВО), так і гаранта ОП. Для підвищення кваліфікації/стажування викладачів університет співпрацює з провідними установами України; перелік закладів, із якими укладено угоди про стажування, розміщено на сайті ЗВО (<http://surl.li/muvuv>). Під час зустрічі з НПП ряд викладачів зазначили про свої здобутки під час стажувань/підвищень кваліфікації. Зокрема, Н. Костусяк повідомила про стажування в Кембриджському університеті (учасниця проєкту «Developing Supervisor Skills for working with Doctoral Candidates»), де опанувала навички керівництва науковою роботою ЗО, які втілює на ОП (довіра до ЗО); В. Яручик розповів про стажування в польських університетах і застосування методик індивідуальних консультацій на ОП; С. Локайчук повідомила про своє стажування в Люблінському університеті й перенесення досвіду індивідуальної роботи викладачів зі ЗО на ОП, уведення в методику викладання технології сторітелінгу й методу проєктів; Т. Тарасюк познайомилася з роботою Міжнародного центру академічної доброчесності і тепер пропонує ЗО окремі теми з академічної доброчесності при вивченні ОК «Професійна майстерність викладача-філолога». Окрім цього, в університеті створені умови для підвищення кваліфікації – функціонують безкоштовні курси з підвищення професійної компетентності та цифрової грамотності, організовані ЦІТіКТ. Тож, ЗВО чітко й недвозначно реалізує напрям розвитку професійної майстерності викладачів університету загалом і на ОП зокрема. Практики сприяння професійному розвитку НПП вважаємо взірцевими.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На думку ЕГ, у Волинському національному університеті імені Лесі Українки уважно ставляться до професійних здобутків викладачів. Так, процедури стимулювання розвитку викладацької майстерності визначено в додатках 3, 4 Колективного договору на 2021–2025 рр. (<http://surl.li/evzjd>). Ці процедури послідовно дотримуються, у тому числі й стосовно групи забезпечення ОП. На зустрічі з адміністративним персоналом ЗВО В. Марчук, начальник планово-фінансового відділу, зазначила про дотримання Колективного договору й позицій преміювання викладачів, зокрема за здобуття наукового ступеня доктора наук, за публікацію статті в наукометричних базах, за високе рейтингове місце НПП в університетському рейтинговому списку (вище 50% за переліком). Крім матеріального заохочення, в університеті діє система моральних стимулів діяльності викладача. Про всі нагороди кожного НПП групи забезпечення можна дізнатися з офіційної сторінки факультету філології та журналістики у вкладці про кожного викладача (<http://surl.li/ctkxx>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Взірцевими сторонами функціонування Програми в контексті цього критерію є: - потужний науково-педагогічний склад групи забезпечення, в арсеналі якого 50 публікацій в наукометричних базах Scopus і WoS; - високе усвідомлення європейського освітнього напрямку, зокрема й через опанування значною частиною викладачів, які працюють на Програмі, іноземною мовою / мовами на рівні B2; - активність НПП у підвищенні наукової та професійної майстерності, зокрема й через участь у міжнародних наукових проєктах. Сильною стороною ОП є реальне залучення провідних учених українських (Г. Сюта, І. Завальнюк, А. Загнітко, М. Степаненко та інші) та закордонних ЗВО (С. Романюк) до комунікації зі ЗО в контексті проведення різних активностей на факультеті філології та журналістики, як-от: гостьових лекцій, зустрічей на факультетських і кафедральних святах, тематичних заходах тощо. Позитивною практикою є стимулювання наукових досягнень викладачів у вигляді матеріальних і моральних заохочень за захист докторських дисертацій, публікації в наукометричних базах Scopus і WoS.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін та недоліків у контексті цього критерію не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ визначила рівень відповідності ОП за критерієм як «А», зважаючи на взірцеві практики діяльності Волинського національного університету імені Лесі Українки в контексті підкритерію 6.1 - крім абсолютної відповідності академічної та професійної кваліфікації викладачів, задіяних у реалізації ОП, що забезпечує досягнення визначених Програмою цілей та ПРН, встановлена усвідомлена публікаційна активність НПП й розуміння європейських векторів освітньої інтеграції через вивчення іноземних мов на рівні, достатньому для спілкування й викладання в міжнародному освітньому середовищі; підкритерію 6.4, який свідчить про високий рівень розуміння ЗВО практики залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, та підкритерію 6.5, за яким університет створив усі умови для підвищення професійної кваліфікації НПП, а викладачі разом із гарантом Програми виявляють особливу наукову зацікавленість у реалізації такого права. ЕГ вважає, що ОП абсолютно відповідає вимогам підкритеріїв 6.2 (політики конкурсного добору викладачів на вакантні посади чіткі, зрозумілі й послідовно дотримуються в ЗВО), 6.3 (роботодавці активно співпрацюють із гарантом ОП задля внесення новітніх бачень підготовки ЗО, викликаних сучасними вимогами ринку праці) та 6.6 (ЗВО навіть у такі складні для держави часи знаходить можливості для матеріального стимулювання праці викладачів).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Безпосередній огляд створених матеріально-технічних умов у межах запланованої зустрічі та оприлюднені на сайті ЗВО 3D-тур і відеоматеріал переконали ЕГ в наявності сформованої матеріально-технічної бази, що повною мірою дозволяє реалізувати ОП. У навчальному корпусі є Wi-Fi, аудиторії укомплектовано мультимедійними пристроями і, за словами здобувачів, викладачі майже завжди супроводжують лекції презентаціями. Бібліотека розташована в корпусі, де триває освітній процес на ОП, тому студенти можуть скористатись читальними залами, традиційним і електронним каталогом, попрацювати за комп'ютерами. ЕГ ознайомилась із умовами у двох корпусах, зокрема з тими аудиторіями, де розміщено Граматичний центр, Лабораторія міжкультурної комунікації, Західнополіський ономастико-діалектологічний центр, Кабінет методики викладання філологічних дисциплін, Музей Лесі Українки. Окрім основної бібліотеки, у вказаних локаціях є тематичні колекції видань, науково-методична література, технічне обладнання, що дозволяє посилювати мовно-літературну та методичну підготовку філологів-україністів. Було продемонстровано електронні курси, розташовані в Moodle, які є не лише основою за умови дистанційного навчання, а й користуються попитом серед студентів і викладачів під час аудиторного навчання. У холі створено креативний простір для дозвілля. Також ЕГ мала можливість побачити належні умови проживання в гуртожитку. За словами здобувачів, до карантинного та воєнного періодів у корпусі функціонувала їдальня, але наразі пунктами харчування є буфети.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Усі аудиторії, технічне обладнання, книжкові фонди та картотеки для учасників освітнього процесу є доступними. Студенти відзначили бібліотеку з великими фондами, читацькою залом, електронним репозитарієм, Wi-Fi. З-поміж актуальних бібліотечних послуг названо формування списку джерел за темами. На зустрічі зі здобувачами освіти було повідомлено і про бібліотеку Олени Пчілки, де відбуваються літературні зібрання, на яких є можливість поспілкуватися з носіями іноземної мови. Також під час зустрічі здобувачі розповіли про наявність безкоштовних гуртків і спортивних секцій, зокрема одна зі здобувачок повідомила, що відвідує волейбол.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час спілкування зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що на першій зустрічі з куратором студентам проводиться інструктаж із техніки безпеки. Під час повітряних тривог учасники освітнього процесу спускаються в сховище. У ході огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано один із виходів до укриття. Про облаштованість сховищ говорили й здобувачі. На вебсторінці факультету (<http://surl.li/ctkxx>) розміщено низку інструкцій з охорони праці та безпеки життєдіяльності, які включають у себе як традиційні документи, так і ті, що актуалізовані в умовах воєнного стану (напр.: Рекомендації щодо дій в умовах воєнного стану <http://surl.li/mtvtr>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ ознайомилась зі стендом, де розміщено розклад та іншу актуальну інформацію, яку в електронному вигляді можна знайти й на вебсторінці факультету (<http://surl.li/ctkxx>). Під час

дистанційного навчання, як повідомили здобувачі, заняття відбувалися на платформі ZOOM та Moodle, що повною мірою організаційно та інформативно забезпечило освітній процес. У ВНУ ім. Лесі Українки можна звернутися до практичного психолога. На зустрічі з допоміжними (сервісними) структурами було зазначено, що наразі в університеті проходять заходи, спрямовані на підтримку студентів-ВПО, а також ЗО із соціальних категорій, надаються консультації учасникам освітнього процесу, які зазнали особливого впливу від повномасштабного вторгнення.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОП особи з особливими освітніми потребами не навчаються, однак, як повідомили здобувачі і як ЕГ побачила під час відеоогляду, корпус обладнано пандусом; у разі потреби потрапити до навчального корпусу такої особі може допомогти вахтер. На першому поверсі є інклюзивний хаб «Простір дії» (<http://surl.li/muizd>). За наявності маломобільних осіб заняття проводять в аудиторіях на першому поверсі. У корпусі наявні вбиральні для осіб із особливими потребами. Також функціонує дитяча кімната з ігровою зоною.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Правила внутрішнього розпорядку Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/bdoop>) визначають права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Окремо розроблено Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/nrtv>), у якому передбачено засади політики запобігання та попередження конфліктним ситуаціям та механізми врегулювання конфлікту інтересів, протидії расовій, релігійній та гендерній дискримінації, врегулювання конфліктів у навчальному процесі, протидії сексуальним домаганням та врегулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітнього середовища. Під час зустрічі здобувачі зазначили, що на факультеті є скринька довіри біля деканату та в онлайн-форматі, куди можна надавати свої звернення, зокрема й анонімно. Скриньку перевіряють двічі на тиждень декан із головою студентської ради факультету філології та журналістики. Уповноважена бюро ректора із антикорупційної діяльності проводить для студентів інтерактивні лекції «Антикорупція»; періодично серед здобувачів проводять анкетування. Практичний психолог презентувала низку заходів, організованих у ВНУ ім. Лесі Українки. Охоплення тем, пов'язаних із протидією насиллю та дискримінації, передбачено й виховними заходами, запланованими в поточному навчальному році (<http://surl.li/muiyp>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивними сторонами ОП є сформована належним чином матеріально-технічна база для реалізації освітніх компонентів і проведення досліджень, що увиразнюють регіональний контекст і спрямовані на вивчення волинських текстів. Зокрема, цінними є книжкові фонди та зібрані картотеки, що забезпечують теоретичне підґрунтя та методичний супровід у навчанні студентів-україністів. Наявність інклюзивного хабу «Простір дії», дитячої ігрової зони, санітарних приміщень і пандусів є підтвердженням доступності умов для осіб із особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У критерії 7 не виявлено суттєвих слабких сторін і недоліків, однак рекомендуємо активніше ознайомлювати здобувачів вищої освіти із процедурами врегулювання конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У ВНУ ім. Лесі Українки створено комфортні умови для освітнього процесу та наукової діяльності. Простір є безпечним, забезпечений літературою та технічними засобами, необхідними для досягнення цілей і програмних результатів навчання, передбачає зручності для осіб із особливими освітніми потребами. Підкритерії 7.1.–7.5. повністю відповідають вимогам, а 7.6. може бути посилено додатково вжитими заходами, спрямованими на широке інформування ЗО про політику й процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ВНУ ім. Лесі Українки регулярно та системно здійснюють заходи, спрямовані на моніторинг та оптимізацію ОП. Процедури визначені в Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/beuct>). Так, п.3.2.2. передбачає періодичний (щороку) перегляд освітніх програм, у чому можна переконатися в розділі «Громадське обговорення», де розміщено архівні матеріали щодо перегляду ОП. Більш детально про процедури, пов'язані з ОП, подано в Положенні про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/nruc>). Результати обговорення висвітлено в протоколах міжкафедрального засідання за участю академічної спільноти, представників роботодавців, здобувачів освіти, випускників від 29.04.2021 р. №1, від 28.04.2022 р. №2, від 27.04.2023 р. №3; протоколах засідань круглого столу «Якісна підготовка філолога: сьогодення і перспективи» від 01.06.2021 р., «Українська філологія: вектор європейського розвитку» від 25.05.2023 р.; витягах із протоколів засідання науково-методичної комісії факультету від 02.06.2021 р. №11, від 01.06.2022 р. №10, від 07.06.2023 р. №11; витягах із протоколів засідання вченої ради факультету від 25.06.2021 р. №11, від 09.06.2022 р. №10, від 26.06.2023 р. №11. Динаміку змін за роками, зокрема суть конкретних пропозицій щодо проекту ОП та реакцій проектної групи на них, подано у зведених таблицях пропозицій та рекомендацій. Зазначені документи послідовно розміщено на сайті у розділі «035 Філологія. ОП «Українська мова та література. Світова література»» (<http://surl.li/izcbz>). У результаті аналізу документів та спілкування з фокус-групами ЕГ переконалася в дотриманні механізмів, що сприяють перегляду та якісному оновленню ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За словами здобувачів, щосеместру проводять опитування. Анкета, яка виявляє оцінку та рекомендації здобувачів щодо освітніх компонент протягом семестру, розміщена на сторінці факультету філології та журналістики (<http://surl.li/izcbz>). Як повідомили ЗО, викладачі також проводять опитування щодо своїх освітніх компонент перед початком вивчення, виявляючи очікування здобувачів, і після їх опанування, що дозволяє вдосконалювати зміст і методи роботи. Голова наукового товариства підтвердила, що долучається до роботи круглих столів. Крім того, пропозиції можна подати через студдекана або особисто в деканат. Здобувачі є членами вчених рад факультету та університету, входять до складу стипендіальної комісії. Серед студентських пропозицій, які враховано на вченій раді університету, названо зміни в системі нарахування балів у рейтингуванні здобувачів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі ЕГ спілкувалася з роботодавцями, які були учасниками міжкафедрального обговорення у квітні 2021 р., круглого столу «Якісна підготовка філолога: сьогодення та перспективи» у червні 2021 р., круглого столу «Українська філологія: вектор європейського розвитку» у червні 2023 р., що засвідчує системність таких процедур, зокрема за участі роботодавців. За результатами рекомендації роботодавців щодо залучення здобувачів вищої освіти до проектної діяльності було впроваджено ОК «Управління проектами». Окрім проектного менеджменту, роботодавці повідомляють у межах співпраці з розробниками ОП про потреби щодо мовно-комунікаційної підготовки для державних службовців, наголошують на необхідності посилення редакторського складника, що дозволяє набутти компетентностей, необхідних для викладання документознавства. У результаті співпраці з Рівненським державним гуманітарним університетом уведено ОК «Українська мова в контексті новітніх наукових парадигм», до силабусів ОК професійного циклу додано теми, присвячені академічній доброчесності. Роботодавці підтвердили, що входять до складу атестаційних комісій. Вони зазначили, що рівнем підготовки задоволені, деякі випускники займають керівні посади. Із-поміж побажань щодо вдосконалення підготовки фахівців відзначено практичну зорієнтованість випускника, який розуміється на методиці та інноваційних підходах до викладання, редакторській справі, літературному процесі. Наприкінці минулого навчального року роботодавці отримали розсилку для заповнення анкети щодо вдосконалення ОП. Можливість висловити пропозиції є й на офіційному вебресурсі в розділі «Громадське обговорення ОП» (<http://surl.li/mtxwl>). Також на сайті факультету є розділ «Рада роботодавців факультету», де розміщено інформацію про керівників установ і організацій.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На факультеті філології та журналістики існує практика моніторингу кар'єрних шляхів випускників, що репрезентує розміщена на сайті коротка інформація про місце роботи та досягнення десятків випускників (<http://surl.li/lbdny>). На рівні ВНУ ім. Лесі Українки також функціонує асоціація випускників, вебсторінка якої передбачає анкету випускника та Wiki-сторінку асоціації (<http://surl.li/bffkl>). Анкета в розділі «Громадське обговорення ОП» (<http://surl.li/mtxwl>) репрезентує можливість висловити пропозиції щодо ОП і для випускників. Під час бесіди випускники продемонстрували обізнаність у цих ресурсах та підтвердили свою участь в анкетуваннях. Випускники на зустрічі зазначили, що долучалися до круглих столів у 2021 та 2023 рр. Наявні приклади продовження співпраці з випускниками, які водночас є і роботодавцями. Деякі випускники продовжують навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні. Одна із випускниць повідомила, що долучалася до циклу різдвяних зустрічей, провівши для студентів захід «3 любов'ю до діалектології». Серед учасників фокус-групи були ті, хто особисто брав участь у проєкті Медіамарафон «80 історій успіху» до 80-річчя волинської філологічної школи (<http://surl.li/gzdtz>). Також випускниця зазначила, що презентувала свою історію успіху з-поміж інших на Facebook-сторінці факультету. Обидва формати покликані мотивувати студентів та абітурієнтів, демонструючи реальні приклади професійних досягнень.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ВНУ ім. Лесі Українки функціонує навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти. На вебсторінці відділу (<http://surl.li/dfzpk>) розміщено нормативно-правову базу, результати проведених моніторингів, аналітику результатів опитувань. Відзначимо, що функціонує Школа гаранта, у межах якої проводять низку зустрічей і, як повідомили представники відділу, існує активна співпраця з гарантом ОП. Дотримання правил, визначених у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/beuct>), система регулярних опитувань усіх учасників освітнього процесу, щорічний перегляд ОП та підтверджені факти врахування пропозицій, детальний аналіз результатів опитувань на факультеті філології та журналістики свідчать про реагування на недоліки в ОП та процеси її реалізації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація первинна, однак на факультеті філології та журналістики беруть до уваги досвід інших акредитацій, зокрема ОП першого (бакалаврського) рівня. Так, із-поміж названих напрямів діяльності, що потребували вдосконалення, покращено розроблення електронних курсів, у чому ЕГ переконалася під час огляду матеріально-технічної бази; участь роботодавців в освітньому процесі (під час практики чи в складі атестаційної комісії) підтверджено під час зустрічі з відповідною фокус-групою; залучення до заходів експертів галузі висвітлено на сайті (напр.: <http://surl.li/iuzfb>). Отже, є реальні кейси врахування попередньо висловлених зауважень під час акредитації інших програм.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ВНУ ім. Лесі Українки сформовано культуру якості, підтвердження чого ЕГ знайшла в ході ознайомлення із процедурами перегляду ОП та форматами взаємодії зі стейкхолдерами, системою опитувань, що охоплюють різних учасників освітнього процесу. Так, на сайті факультету розміщено анкети для здобувачів («Освіта очима студентів», «Особливості соціальної, психологічної адаптації студентів», «Академічна доброчесність та якість освіти»), для науково-педагогічних працівників («Академічна доброчесність та якість освіти», «Організація праці»); для здобувачів – щодо освітнього процесу протягом семестру і щодо проходження практики; для випускників і роботодавців – щодо ОП загалом. Увагу приділено популяризації академічної доброчесності (<http://surl.li/mutkj>). Функціонування Школи гаранта та координування процесів навчально-методичним відділом забезпечення якості освіти свідчать про системний характер заходів, спрямованих на формування культури якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивними практиками є функціонування Школи гаранта, системне опитування здобувачів, НПП, випускників, роботодавців та інших зацікавлених осіб і доступність анкет на сайті, що дозволяє виявляти рекомендації щодо вдосконалення змісту ОП та процесу її реалізації від усіх стейкхолдерів, а також реальне залучення здобувачів, роботодавців і випускників до проведення різноманітних заходів щодо вдосконалення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендуємо впродовж поточного навчального семестру 2023-2024 навчального року активніше залучати здобувачів, які навчаються на ОП, до майстер-класів і тренінгів за участі роботодавців та фахівців-практиків. Гостьові лекції та зустрічі з експертами в галузі мають місце в освітньому процесі факультету філології та журналістики, однак активна участь магістрантів у заходах, зорієнтованих на практичну діяльність, можуть сприяти покращенню підготовки філологів. Суттєвих недоліків за критерієм 8 не виявлено, а висловлена рекомендація спрямована на посилення наявних практик.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ВНУ ім. Лесі Українки наявні процедури моніторингу якості вищої освіти, і ЕГ знайшла підтвердження дотримання цих процедур, зокрема в частині періодичного перегляду та детального обговорення ОП, урахування висловлених пропозицій, реальної співпраці з роботодавцями, підтримання зв'язків із випускниками. Підкритерії 8.1.–8.2., 8.4.–8.7. повною мірою відповідають вимогам, а висловлені рекомендації щодо п. 8.3. зможуть посилити взаємодію з роботодавцями, спрямовану на покращення якості підготовки філологів.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу подано у Правилах внутрішнього розпорядку Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/bdoop>). На сайті ЗВО розміщено перелік документів на вебсторінці «Нормативно-правова база» (<http://surl.li/pmhb>). Документи щодо навчальної, наукової, соціально-виховної роботи також подано на вебсторінці факультету філології та журналістики (<http://surl.li/ctkxx>). У процесі спілкування з фокус-групами та аналізу матеріалів ЕГ знайшла підтвердження дотримання інституційних правил і процедур під час реалізації ОП, фактів порушень не виявлено. Також відзначимо як своєрідний путівник вебсторінку (<http://surl.li/ewafq>), де вказано контактну інформацію структурних підрозділів та коло питань, щодо яких учасники освітнього процесу можуть отримати консультацію чи допомогу. Позитивною практикою щодо інформування учасників освітнього процесу вважаємо вебсторінку навчального відділу (<http://surl.li/bkqax>), на якій оприлюднено накази та розпорядження, зразки документів для здобувачів, викладачів і деканату, а також є можливість переходити за календарем до документів і публікацій відповідно до їх датування.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті наявна вебсторінка «Громадське обговорення ОП» (<http://surl.li/bpvne>), де розміщено як актуальну, так і архівну інформацію, та анкети для пропозицій, які можуть висловити різні учасники освітнього процесу та стейкхолдери (<http://surl.li/mulfv>). З огляду на інформаційне наповнення сайту та зі слів стейкхолдерів ЕГ переконатися в дотриманні вимог щодо вчасного оприлюднення та обговорення проекту ОП і реальних фактів залучення зацікавлених осіб до внесення пропозицій.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На вебсторінці факультету філології та журналістики в розділі «Освітньо-професійні програми» (<http://surl.li/kuqyk>) повною мірою висвітлено інформацію щодо ОП, зокрема розміщено чинну ОП, навчальний план, зазначено кваліфікацію, кількість кредитів, унікальність і регіональну специфіку, варіанти працевлаштування, перелік ОК зі зручним переходом до силабусів, перелік ВК із силабусами та процедуру вибору і контакт гаранта для звернень і пропозицій. Так само зберігаються з повним інформаційним забезпеченням архівні профілі редакцій ОП, що втратили чинність, однак відображають послідовну роботу в інформуванні, особливості освітнього процесу попередніх років і динаміку розвитку ОП. Також позитивною практикою є наявність 3D-турів із презентаційними відеороликами, розміщеними на вебсайті ВНУ ім. Лесі Українки, завдяки чому можна побачити умови, у яких реалізується ОП. Зокрема, у вільному доступі є такий віртуальний огляд просторів факультету філології та журналістики (<http://surl.li/nbqlr>), Науково-дослідного інституту Лесі Українки (<http://surl.li/nbqmg>), Бібліотеки (<http://surl.li/ewfeq>), що може бути корисним вступникам і стейкхолдерам.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Змістове наповнення та зручна навігація офіційного сайту ВНУ ім. Лесі Українки забезпечують швидкий доступ до нормативно-правової бази, повної інформації про ОП та освітні компоненти, лінки на опитування для здобувачів, НПП, роботодавців і випускників, аналітичні матеріали щодо якості ОП та актуальну інформацію, необхідну для освітнього процесу й наукової діяльності. Розміщення матеріалів є компактним, логічно структурованим, опублікована інформація – вичерпною та своєчасно оновленою. Публікування повного переліку зразків документів, наказів і розпоряджень, доступність архівних матеріалів, наявність активних лінків на форми взаємодії зі здобувачами та стейкхолдерами, допоміжні інформаційні ресурси максимально полегшують роботу з інформацією. Відкритість і доступність посилюють застосовані інструменти цифровізації, що зокрема реалізовано у форматі 3D-турів освітнім простором, урахувавши і той, де реалізують ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін і недоліків за Критерієм 9 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Доступність і прозорість інформації є підтвердженими та задовольняють інтереси всіх учасників освітнього процесу. Підкритерії 9.1.-9.3. повною мірою відповідають вимогам та ілюструють взірцеві практики, реалізовані в інформаційно-комунікаційному просторі.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кричун Людмила Петрівна

Члени експертної групи

Кондратенко Наталія Василівна

Мандич Тамара Михайлівна